

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO - KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty. kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lam. 15 gr. na str. 2-lam. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemmieście n. Drw.

Rok II.

Nowemiasto n. Drwęcą, czwartek dnia 2. maja 1935 r.

Nr. 52

Testament Pradziadów zrealizowaliśmy w naszej nowej Konstytucji.

Konstytucja Majowa była drogowskazem, jaśniała w mrokach stuletniej niewoli. Wpatrywały się w ten drogowskaz pokolenia, zrodzone w niewoli i utwierdzały w wierze, krzepiły w swych uczuciach patriotycznych.

To było jej misją, jej zadaniem. O innej misji i o innym zadaniu oczywiście marzyli jej twórcy. Stanisław Małachowski, Ignacy Potocki, Hugo Kołłątaj roili śmiało marzenia o tem, by ustawa z 3 maja 1791 została wcielona w życie, przerwała pasmo nieszczęść, ukrzepiła władzę w Państwie. Niestety, marzenia te nie ziściły się... Czy posiew zła był już zbyt wielki, czy Konstytucja przyszła zapóźno — próżne byłoby już dziś rozważania. Wiemy, że Majowa Konstytucja faktycznie nie weszła w życie, że runęła i pod naporem Targowicy i pod presją sił obcych, nie zapobiegła upadkowi Polski i wymazaniu jej na przeciąg niemal półtorawieczny z rzędu państw europejskich.

A jednak ona to była jednym z najcenniejszych klejnotów, które chlubiła się dusza narodu w okresie niewoli, ona to uskrzydlała wyobraźnię społeczeństwa polskiego miarą wolności, dzień jej uchwalenia był dniem święta narodowego. Zmieniały się w ciągu XIX wieku poglądy na ustrój państwa, dokonała się ewolucja pojęć, sięgająca o wiele dalej, niż te, które Konstytucja Majowa przyobiekła w formę norm prawnych — a jednak mimo to ustawę z 3 maja opromieniała aureola niemal świętości.

Dlaczego?

Idea zasadniczą, która przyświecała twórcom 3 maja, była silna władza, było potępienie wszystkich, którzy tę władzę podrywali, osłabiali. Zdrowy instynkt wszystkich pokoleń, zrodzonych w niewoli, prawil im, że ta zasadnicza idea silnej władzy jest drogowskazem na przyszłość. Ze wtedy, gdy znów zaświta wolność, sięgnąć przyjdzie do przykazań Konstytucji Majowej. Ze wtedy przeżyte już może i nieaktualne będą inne jej postanowienia — ale wiecznie żywą i aktualną zasadniczą myśl, że „liberum veto“, że samowola, strojąca się w piórka obrony „żrenicy wolności“ wiedzie do klęski, zaś silna władza jest jedynym gwarantem ładu i mocy.

I dlatego też przez cały okres zaborczy Konstytucja Majowa była tem moralnym prawem, które górowało nad wszystkimi ustawami, jakim Polacy gdziekolwiek podlegali, dlatego też uchodziła za ideowy testament przedrozbiorowej Polski, przekazany do zrealizowania następnym pokoleniom.

Dziś po raz pierwszy na przestrzeni między 3 maja 1791 a 3 maja 1935 możemy z dumą stwierdzić, że ideowy ten testament został wcielony w życie, został zrealizowany w czynie. Podwaliną ideologiczną tej ustawy ustrojowej, która od 23 kwietnia poczęła obowiązywać, jest ta sama myśl, to samo założenie: silna władza w Państwie, będąca wspólnym dobrem obywateli.

Do zrealizowania tej fundamentalnej zasady doszliśmy po szeregu prób, które myśl państwową omal nie zawiodły na manowce. Kilkanaście lat ciężkich doznań i doświadczeń przegradza moment, w którym wreszcie wcielamy w czyn ideę silnego Państwa, będącą punktem wyjścia twórców 3 maja. Próbowano i u nas ideę tę przyściemnić złudnymi fantonami, opacznie zupełnie pojmującymi „wolność“, próbowano i u nas stosunek obywatela do Państwa oprzeć na egoistycznych przesłankach, próbowano i u nas wskrzesić ponure widma prywaty, sobkosta, czy też „nowinkarstwa“, ślepo ulegającego obcym wzorom.

Dziś na szczęście mamy już to za sobą. Dziś poraz pierwszy dzień 3 maja będziemy

Dzień 1 maja — już bez treści i znaczenia. Dlaczego socjalizm zbankrutował po wojnie?

Jak wiadomo, po wojnie nastąpiła pierwsza realizacja haseł socjalizmu na olbrzymim obszarze Rosji, ale próśba ta stała się wkrótce źródłem wielkiego rozczarowania. Bolszewizm przekreślił bowiem hasło wolności zarówno w sferze myśli, jak i życia, podeptał wszystkie wielkie idee humanitaryzmu, hasła braterstwa i równości ludzi. Socjalizm w przeróbce bolszewickiej okazał się niezdolnym do rozwiązania wielkich problemów nędzy.

Oprócz Rosji i w wielu innych państwach, w wielu samorządach i placówkach gospodarczych, objął socjalizm rządy. Przejęciowo rządził on niemal we wszystkich krajach Europy i może w większości samorządów miejskich, prowadził także szereg wielkich przedsięwzięć fabrycznych, bankowych i t. d.

Wszędzie jednak gospodarka socjalistyczna zawiodła, Banki socjalistyczne i przedsiębiorstwa, prowadzone przez ludzi tej partji, przeważnie pobankrutowały, wzgl. musiały być przez państwo lub samorządy podtrzymywane. Budżety socjalistyczne państw i samorządów były grubo

deficytowe. Wszędzie socjaliści pozostawiali finanse w największym rozstroju.

Budowanie wspaniałych domów dla robotników jest rzeczą bardzo piękną, tak samo jak wydzielanie wielkich zasiłków dla bezrobotnych szeroko rozbudowana opieka socjalna i t. d. — ale wszystko to prowadzi do wielkich deficytów, które całą gospodarkę państwową rozstrajają i w rezultacie mnożą bezrobocie.

Po wojnie zresztą, kiedy zrealizowano już prawie wszystkie postulaty klasy pracującej, socjalizm stracił swój program dnia, aktualny i żywy, mogący stanowić atrakcję dla robotnika w jego walce o poprawę bytu. Poza tem socjalizm stworzywszy po wojnie wielką aparaturę związków zawodowych i opieki socjalnej, stracił swój charakter rewolucyjny, nabrał dużo biurokratyzmu, w którym do reszty zeskorupał i zmartwiał.

Takie to są pokrótce główne przyczyny klęski ruchu socjalistycznego i faktu, że dzień 1-go maja przestał być świętem polskiego robotnika, stając się datą bez treści i znaczenia.

Nowa Konstytucja polska zdobywa uznanie zagranicy.

Znany publicysta norweski, Victor Megens, ogłosił w piśmie „A. B. C.“ artykuł, w którym omawia nową Konstytucję w Polsce. Autor uważa, że wprowadzony w Polsce system autokratycznej demokracji, jest „ciekawą próbą stworzenia formy rządowej, która odpowiada polskim warunkom i duchowi czasu. Autorzy polskiej konstytucji nie chcieli kopjować ustrojów, które zostały wprowadzone w niektórych krajach“.

Chłopi francuscy protestują przeciw rządowi, ale... biją komunistów.

PARYŻ, W Chateauroux, w środkowej Erancji, urządził w niedzielę 8.000 chłopów zebranie protestacyjne przeciw zubożowej polityce rządu. Uchwalona rezolucja domaga się zniesienia ustawy zubożowej, którą chłopi uważają za podkopanie swej egzystencji.

Posel komunistyczny Renaud usiłował wyzyskiwać niezadowolenie chłopów dla celów swej partji, ale spotkał go przykry zawód. Zaledwie powiedział kilka słów, chłopi obili go i wyrzucili razem z towarzyszymi z sali.

Marsz. Piłsudski przyjął min. Becka.

WARSZAWA, Po powrocie z Genewy został p. min. spraw zagr. Józef Beck przyjęty w niedzielę, dn. 28-go bm., przez Marsz. Piłsudskiego.

P. Marszałek interesował się szczegółowo ostatnimi konferencjami zagranicznymi oraz przebiegiem nadzwyczajnej sesji Rady Ligi Narodów.

obchodzili w radosnym i uszczęśliwiającym poczuciu, że ideowy testament twórców Majowej Konstytucji został wypełniony, bo wskrzeszone Państwo rządzić się poczyną prawem, niedopuszczającem więcej tego, co przez okres niewoli piętnowaliśmy przekleństwem rozstroju i warcholenia — a stwarzającem spżowe fundamenty idei wolnego obywatela w silnem Państwie.

Dzień 3 maja nie przestał być dniem uroczym. O t r z y m a ł natomiast nowe znamię. Staje się arką przymierza między dawnymi laty a obecną rzeczywistością polską. Ziściliśmy ideowy testament tych, którzy w przeddzień upadku Polski myśleli „de emanda Republica“. Ziściliśmy go w duchu twórców Majowej Konstytucji. Zestrzeleliśmy w jedno potężne kolisko najpiękniejszą syntezę prawa moralnego, jaką nam przekazują dzieje przedrozbiorowe, z najmocniejszą więzią prawa państwowego, jakie ubrać w szaty konstytucyjne nakazywał nam fakt wywalczenia niepodległości.

Zarządzenia ochronne na dzień 1-go maja w Berlinie.

BERLIN. W związku z przygotowaniem do manifestacji 1-majowych władze wydały zarządzenie, zabraniające w tym dniu między godz. 8 a 15-tą samolotom z wyjątkiem normalnych aparatów komunikacyjnych przelotów nad obszarem wielkiego Berlina.

Zainteresowanie prasy francuskiej rozmowami min. Becka z Suvichem.

PARYŻ. Weneckie rozmowy podsekretarza stanu w rzymskim M. S. Z. Suvicha z polskim ministrem spraw zagr. Beckiem znajdują szerokie komentarze w prasie francuskiej. Wspólną treścią tych komentarzy jest pomawianie Włoch i Polski o uzgadnianie polityki mającej na celu stawianie przeszkód w rozmowach francusko-sowieckich o zawarciu paktu wzajemnej pomocy. Stwierdza się również silne zainteresowanie Polski i Włoch w utrzymaniu niepodległości Austrii, łącząc to zagadnienie ze wspólnym zainteresowaniem sprawą państw bałtyckich.

Posłowie chłopi w hołdzie premierowi Sławkowi.

Dn. 28. maja, w niedzielę zorganizowano uroczystość, którą organizują posłowie grupy ludowej Bloku Bezpartyjnego dla uczczenia zasług, położonych przez premiera Sławka w dziele tworzenia i budowy państwa polskiego.

Na polu bitwy pod Raclawicami wybudowana została wzorowa sadyba, której uroczyste przekazanie premierowi Sławkowi nastąpi równocześnie z poświęceniem kopca pamiątkowego, usypanego na polu bitwy.

Z okazji przyjazdu p. premiera i zapowiedzianych uroczystości do Raclawic przybędą delegacje włościan z województwa kieleckiego i krakowskiego. Ludność okoliczna tłumnie zamierza powitać swego nowego sąsiada, gospodarza na wybudowanej zagrodzie. Z Warszawy przyjadą liczni posłowie i senatorowie oraz dostojnicy państwowi.

Zerwanie rokowań czesko-sowieckich.

MOSKWA. Nadeszła do Moskwy wiadomość o zerwaniu toczących się w Pradze czesko-sowieckich rokowań handlowych. Po konsorcjum banku czeskosłowackiego odmówiono udzielania wymaganych przez stronę sowiecką kredytów finansowych na cele finansowania eksportu Czechosłowacji do ZSRR. Wiadomość ta wywarła w Moskwie bardzo złe wrażenie, zwłaszcza z powodu przedterminowego wprowadzenia w życie zawartego ostatnio układu handlowego.

Niemcy zbroją się...

Budowa 12 nowoczesnych łodzi podwodnych.

Prasa komentuje korespondencję z Londynu zapowiadającą budowę przez rząd niemiecki 12 łodzi podwodnych. Zapowiedzi te prasa nazywa nową bombą niemiecką i nowym pogwałceniem traktów. Jest rzeczą jasną — pisze „Mossaggero“ — że to nowe naruszenia traktatu wersalskiego ze strony Niemiec traktowane jest w Londynie jako wydarzenia bardzo poważne. Angielskie koła dobrze poinformowane utrzymują, że obecny stan rzeczy czyni rozmowy angielsko-niemieckie bezprzedmiotowymi.

Fortyfikacja wyspy Sylt

PARYŻ „Le Petit Journal“ donosi ze Sztokholmu o fortyfikacji przez Niemcy wyspy Sylt na Morzu Północnym. Na wyspie Sylt wybudowano podziemne hangary dla samolotów i hydroplanów, które mają betonową konstrukcję i mogą się oprzeć nawet najsilniejszym atakom

Nowe pogwałcenie art. 181

RZYM. Włoskie sfery prasowe i polityczne wyrażają opinię, że zapowiedziana budowa przez Niemcy łodzi podwodnych jest pogwałceniem art. 181 traktatu wersalskiego. Wszelako zapowiedź ta nie była uważana za niespodziankę, ponieważ zdaniem tutejszych kół prasowych

na Morzu północnym.

lotniczym. Również port, do którego poprzednio mogły zawiązać tylko małe statki, obecnie jest dostępny dla okrętów o pojemności 15.000 ton. Wyspa została również zaopatrzona w armaty, które jednak trzymane są w ukryciu

traktatu wers. przez Niemcy.

i politycznych niemiecki postulat uzyskania 35 proc. tonażu floty brytyjskiej wysunięty podczas wizyty ministrów angielskich w Berlinie mógł zrodzić przypuszczenie, że Niemcom zależeć będzie na budowie nie tylko nowych jednostek nadwodnych ale i podwodnych.

Otwarcie XIV Targów Poznańskich.

Otwarcia dokonał p. minister przemysłu i handlu F. Reychman.

POZNAN 28 4. XIV z rządu wielka rewja gospodarcza Polski Międzynarodowe Targi Poznańskie zostały ubiegłej niedzieli otwarte.

O godz. 8.30 rano na dworzec poznański przybył pociąg wiozący reprezentantów rządu polskiego, którzy uczestniczyć mają w uroczystościach otwarcia Targów. W szczególności przybyli: minister przemysłu i handlu Florjan Raychman, min. kom. Butkiewicz w otoczeniu wyższych urzędników ministerstwa przem. i handlu. Na dworcu powitał przybyłych wicew. Kauci, prezydent miasta Więckowski, reprezentanci władz oraz dyrekcja Targów Poznańskich in corpore.

Po śniadaniu wszyscy obecni udali się do gmachu reprezentacyjnego Targów Poznańskich gdzie w międzyczasie zebrał się wszyscy reprezentanci gospodarczego świata Polski oraz przedstawiciele państw obcych, biorących udział w Targach.

O godz. 9.30 na trybunę wszedł prezydent miasta Więckowski, który powiedział m. in.:

Tegoroczne Targi Poznańskie są szóstymi targami kryzysowymi, a pod względem zajętych przestrzeni zajęły więcej miejsca, niż jakiegokolwiek dotychczasowe Targi nawet przedkryzysowe. W niektórych działach stwierdzamy z całym uznaniem gremjalny udział polskiego przemysłu, który zdaje sobie sprawę, że należy na jednym miejscu skoncentrować doroczną giełdę handlową towarów niegiełdowych, a który dąży do jaknajwiększej koncentracji pod tym względem.

Cenimy sobie niezmiernie udział 20 państw obcych, przychem na szczególną uwagę zasługuje fakt, że 9 państw oficjalnie brał udział w tegoroaznych Targach.

Po przemówieniu prezydent miasta Więckowski zabrał głos minister przem. i handlu Floryan Raychman, który powiedział m. in.:

„Wyrazem wielkiego skupienia pracy i wysiłku dla rozwoju gospodarczego są międzynarodowe Targi Poznańskie, które spełniają swą czynną rolę dla handlu wewnętrznego Polski i dla naszych stosunków w handlu międzynarodowym.

Pomimo różnych wynurzeń w procesach wymiany międzynarodowej, nikt nie zaprzeczy że stosunki handlowe rozwijają się, względnie utrzymują przedewszystkiem tam właśnie, gdzie

zachowane zostały bodaj jakie takie normalne warunki handlowe. Jest to zrozumiałe, bo wymiana przy wszelkich wysiłkach i pomysłach nie może rozwijać się i nigdy nie wzrasta tam, gdzie nie można swobodnie uzyskać zapłaty za dostarczone towary. Z chwilą kiedy cały handel sprowadza się do form wymiany naturalnej, bowiem kompensat i claringu nie można inaczej traktować, trudno jest o dobre rezultaty, póki się tej drogi nie porzuci.

Wobec tych objawów wypada powtórzyć z naciskiem, że trzymamy się zasady płacenia w obrotach handlowych, zasady używania pieniądza w obrocie dla tych celów, dla jakich od najdawniejszych niemal okresów cywilizacji pieniądz istnieje. Wynika to nie tylko z naszej ambicji państwowej, ale także z zrozumienia warunków trwałości w stosunkach międzynarodowej oraz ruchu kapitałów.

W dalszym ciągu min. Raychman poświęca dłuższy ustęp swego przemówienia sprawie podniesienia handlu, do czego przyczynić się powinny i muszą Targi Poznańskie.

Wreszcie bardzo obszernie omówił min. Raychman stosunki kryzysowe w rolnictwie, a szczególnie stosunki handlowe między miastami a wsią i stosunki handlowe między Kresami a województwami centralnymi, podnosząc, że stosunki te nie są dostatecznie jeszcze rozwinięte. Zaznaczył w końcu swego przemówienia, że w tym roku znacznie więcej jest wytwórców zagranicznych, którzy ukazują ciekawe zdobycze techniczne. Leży to w interesie wytwórców zagranicznych, ażebyśmy byli naocześnie poinformowani, skąd brać można rzeczy dobre, a jest to korzystne dla nas, skoro nas uczą, że w produkcji musimy dbać o postęp techniczny i iść na równi z innymi krajami, a w handlu dbać o solidne zaopiarowanie towarów wobec odbiorców.

Po tem przemówieniu min. Raychman ogłosił Targi Poznańskie za otwarte, przychem przeciął taśmę. Następnie goście poczuli zwiedzać Targi.

Pan minister udał się również na zwiedzenie Targów.

Po zwiedzeniu Targów panowie ministrowie wraz z otoczeniem udali się na śniadanie, wydane przez zarząd miejski.

Dziesiąty Marzec.

57

P O W I E Ś Ć.

(Ciąg dalszy).

— Nie masz mi nic więcej do powiedzenia? — spytałem.

— Nie.

— Nie potrzebujesz mej pomocy, Mary ukochana?

— Nie, dziękuję,

— Dziesiąty marzec tak blisko!

— Co pan przez to rozumiesz?

— Ze domowi temu grozi niebezpieczeństwo.

— O nie! — zawołała prędko, — teraz już nie!

— Wiesz o tem napewno?

— Tak!

— A gdybym ci powiedział, że się mylisz?

— To być nie może! — rzekła stanowczo.

— A jednak tak jest. Nad Cranby-Croft unosi się coś zagadkowego, niewytłumaczonego!

— I komu to grozi niebezpieczeństwem?

— Lordowi Rogerowi!

— Nie potrzebujesz się doprawdy niczego obawiać zapewniała raz jeszcze!

— Zkąd wiesz o tem z taką pewnością? — spytałem.

Nie odpowiedziała mi na to, że zaś okienica uderzała coraz to mocniej i nadto zdawało mi się, że Seton zamyka drzwi werandy, przeto pożegnałem Mary i po chwili stanąłem pod oknem mieszkalnego pokoju. Okno to było otwarte, Parten wychylił właśnie głowę i rzekł: — Otóż tu jest połowa tej okropnej okienicy. Potrzebowałeś dużo czasu na przyjęcie tu dotąd.

— Ciemno tak, że nic prawie nie widzę, — odparłem, wyjmując z kieszeni młotek i gwoździe.

— O, to prawda! — potwierdził Parten znacząco, — Ciemniej jest, niż sądzisz!

Co to znów miało znaczyć? Czy słyszał może to, co Mary mówiła?

Pytanie to męczyło mnie przez cały wieczór, lecz pomimo, że obserwowałem uważnie Partena, nie z jego twarzy wyczytać nie mogłem.

Gdy mówiliśmy sobie „dobranoc“, — zwrócił się mój przyjaciel nagle do mnie.

— Pojutrze opuścimy obydwaj Cranby-Croft. Wyjedziemy rychłym pociągiem, idącycym do Londynu, lecz wysiadziemy w Exeter.

— Ale na 10-go marca będziecie panowie znów tutaj? — zawołał Roger.

— Tak! Powiedziałem panu już, jak masz postępować i mam nadzieję, że wykonasz wszystko jak najściślej.

Na dar narodowy 3 Maja.

RODACY!

Towarzystwo Czytelni Ludowych pełni od 55 lat czujną oświatową straż na ziemiach zachodnich Rzeczypospolitej. Pruska władza zaborecza nazwała ongiś Towarzystwo Czytelni Ludowych nieoficjalnym Polskim Ministerstwem Oświaty, wydając przez to najlepsze świadectwo o wartości pracy oświatowej T. C. L. W wolnej Ojczyźnie nie chce T. C. L. spocząć ani na chwilę, wiedząc, że placówka oświatowa nie może zejść nigdy z posterunku wyteżonej pracy nad budzeniem twórczości sił kulturalnych w narodzie. Wytęża więc T. C. L. pomimo trudności swe siły, aby spełnić swe szczytne posłannictwo. Przez biblioteki, czytelnie świetlicę, akcję wykładową — wzmacnia T. C. L. polskiego ducha, by prowadził Polskę w świetlaną przyszłość wielkiej myśli i szlachetnych czynów, by umiał przetrwać kryzysową złą dolę i nie załamany był w zwątpieniu. Siła ducha decyduje o sile państwa.

Dzięki ofiarności społeczeństwa i jego wielkiej życzliwości prowadzi T. C. L. na terenie swej działalności 1570 bibliotek, a w ostatnim roku sprawozdawczym (1934) wysłało na odświeżenie bibliotek i założenie nowych — 16.763 nowych książek, wydając na ten cel 56.000 zł. Ale to nie wystarcza. Głód książki jest na całym terenie dokuczliwy. Pod adresem T. C. L. płyną zewsząd prośby o nowe książki, nowe biblioteki, nowe czytelnie i świetlice. — Wołają o to przedewszystkiem bezrobotni, których duch, nekany rozpaczą dolą, tak bardzo łaknie zdrowej oświatowej myśli i dobrej książki. Apelujemy dlatego do wszystkich:

Składajcie chętnie ofiary na cele oświatowe w imię hasła:

Caritas dla ducha!

Ułatwienia Subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej dla posiadaczy kaucji w pożyczce Narodowej

Jak się dowiadujemy firmy i osoby które złożyły na kaucję i wadją w instytucjach i mo nopolach państwowych 6 proc. Pożyczkę Narodową, mogą na zasadzie podań bez stempla składowanych do kas właściwych urzędów skarbowych otrzymywać zaświadczenia, stwierdzające ilość złożonych obligacji Pożyczki Narodowej.

Zaświadczenia te będą przez placówki subskrypcyjne Pożyczki Inwestycyjnej honorowane narówni ze złożonymi obligacjami Pożyczki Narodowej. Część gotówkowa Pożyczki Inwestycyjnej może być przez te firmy i osoby wpłacona w 10-ciu ratach miesięcznych.

Rzemiosło a ustawa oddłużeniowa.

W związku z ustawą oddłużeniową, która dla rolnictwa przewiduje możliwość spłaty wszelkich zobowiązań w drobnych ratach przez szereg lat, Izba rzemieślnicza stwierdziła, że bardzo wiele rzemieślników ma za dostarczone rolnikom wyroby rzemieślnicze większe lub mniejsze pretensję o zapłatę. Należności te wskutek wspomianej ustawy unieruchomiono, czyli zamrożono.

Celem stwierdzenia, w jakich rozmiarach ustawy oddłużeniowe dla rolnictwa wpłynęły niekorzystnie nawypłacalność oraz celem podjęcia starań o pomoc dla tych rzemieślników, którzy przez ustawy oddłużeniowe dla rolnictwa same są w swej egzystencji zagrożone, wszyscy rzemieślnicy, mający do rolników pretensje, winni o tem zgłosić Izbie rzemieślniczej każdy na osobnym arkuszu.

Czy dokonałeś już subskrypcji 3% Pożyczki Inwestycyjnej?

— Zapewne! Przynależ Roger ochoczo.

— Gdybyś pan tego nie uczynił, nie brałbym na siebie żadnej odpowiedzialności za życie pana! — upominał go Parten raz jeszcze. — Najmniejszy błąd bardzo smutne może mieć dla pana następstwa.

— A co ja mam robić? — zapytałem ciekawie.

— Ty zostaniesz ze mną, a gdy nadejdzie stanowcza chwila, wtedy i dla ciebie coś się już znajdzie.

— Więc aż do tej chwili chcesz mnie w zupełnej zostawić niewiadomości? — zawołałem obrażony.

— Twoja własna wina, mój drogi, — odrzekł szorstko. — Uważałeś za stosowne nie mówić mi ani słowa o twoich odkryciach i spostrzeżeniach — a więc i ja postępuję tak samo.

Wiedząc, że miał słusność — milczałem.

— Chcesz mi towarzyszyć? — zapytał po chwili.

— Tak.

Za nic w świecie nie byłbym go teraz zostawił samego.

Dobrze. W właściwym czasie dam ci potrzebne informacje, chociaż to wszystko jedno, co robisz....

(Ciąg dalszy nastąpi).

Program Radjowy.**Warszawa — czwartek 2. V.**

6.30-8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Audycja dla szkół 12.30 i 13.15 Koncert szkolny 13.00 Chwilka dla kobiet 13.05 Dzień. pol. 13.50-13.55 Z rynku pracy 13.55-14.00 Wiad. o eksp. polsk. 13.35 Przegl. giełd. 15.45 Konc. z Wilna 16.30 Pogad. w jez. franc. 16.45 Płyty 17.00 Reportaż z Krakowa 17.15 Teatr Wyobraźni 17.50 Poradnik sport. 18.00 Pieśni 18.15 Szkic liter. 18.30 Skrzynka ogólna 18.40 Życie kult. i art. stolicy 18.45 Płyty 19.07 Progr. na

dz. nast. 19.15 Nowiny leśne 19.25 Wiad. sport. lok. 19.30 Wiad. sport. ogólnopol. 19.35 Koncert 19.50 Feljet. aktual. 20.00 Muzyka lekka 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 Jak pracuj. i żyj. w Polsce 21.00 Koncert symfon. 21.40 Konc. skrzyp. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Słuch. muzyk. z Lwowa 22.45 i 23.20—24.00 Muzyka lekka i taneczna 23.00 Wiad. meter 23.05—23.20 Rozm. z ang. słuch. P. R.

Warszawa — piątek 3. V.

9.00—10.00 Audycja poranna 10.00 Tr. Nabożeństwa i Kazanie. Po naboż. muzyka z płyt. 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiad. meteor. 12.05 Przegl.

teatr. 12.15, 13.15—14.00 Poranek z Filh. Warsz. 14.00 Muzyka lekka - płyty 15.00 Pogad. roln. 15.15 Płyty 15.45 Gąwda 17.00 Zbiorowa aud. sport. 16.25 Koncert z Katowic 16.45 Recytacje poezji 17.05—17.35 Koncert Sekstetu 17.35—17.50 Aud. dla dzieci - Tr. z Torunia 17.50—18.05 Pogadanka 18.05 Koncert 18.45 Feljeton 19.00 Progr. na dzień nast. 19.08 Wiad. sport. lok. 19.13 Utwory wieloncz. 19.33 Płyty 20.00 Płyty 20.30 Halo! tu przecznica 20.45 Dzienn. wiecz. 20.55 Jak prac. i żyj. w Polsce 21.00 Aud. słowno-muz. 21.40 Wiad. sport 21.55 Konc. reklam. 22.10 Muzyka lekka 23.00 Wiad. meteor. 23.05—24.00 Muz. tan. z płyt.

Subskrybcja na

3% Premją Pożyczką Inwestycyjną

przyjmowana będzie tylko do 10 maja 1935 r. przez

Komunalną Kasę Oszczędności

powiatu lubawskiego

- w Nowemmieście nad Drwęcą i Oddział w Lubawie. -

Wszystkim którzy złożyli nam osobiście jako i pisemnie szczere życzenia z okazji naszego ślubu w dniu 24 kwietnia br. wyrażamy na tej drodze nasze najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“

Alfons i Małgorzata Lewandowscy

Nowemiasto w kwietniu 1935 r.

TAPETY

najnowsze desenie
w wielkim wyborze
- - oraz wszelkie - -

przybory malarskie

kupuje się najkorzystniej
w Drogerji

„SANITAS“

KONRAD SKIBOWSKI - NOWEMIASTO
ul. Sobieskiego Nr. 6. — Telefon Nr. 46.

Nasiona

buraków pastewnych oryginalnych,
marchwi, brukwi, warzyw ogrodowych,
traw i koniczyn
poleca

„ROLNIK“

Spółdzielnia roln.-handl.
Lubawa Tel. 39. Nowemiasto Tel. 49.

Największa i najstarsza
europejska fabryka
kapeluszy welurowych
i filcowych.

Huckel
Kapelusz pierwszorzędny

do nabycia w firmie

„BŁAWAT“**B. Gęstwicki**

NOWEMIASTO N. DRWECA

RYNEK NR. 17 — TELEFON NR. 75

Zaproszenia

weselne i

**Zawiadomienia
o ślubie**

wykonuję gustownie i po niższych cenach

DRUKARNIA — KSIĘGARNIA

B. Miłoszewski, Nowemiasto

Rynek Nr. 19. — Telefon Nr. 59.

Codziennie od godziny 20-tej — w niedzielę od godziny 18-tej

KONCERT — DANCING

w KAWIARNI B. Jankowskiego, Nowemiasto - Rynek.

Kino**Dźwiękowe**

Lubawa, w poniedz. 6 bm.

Nowemiasto, wtorek 7 bm.

o godzinie 8.15.

Superfilm najwyższej klasy! Arcydzieło nieporównanego piękna! Głośny na cały świat film muzyczny!

„Niedokończona Symfonia“

(Leise flehen meine Lieder)

Film wizja, Film legenda o Franciszku Schubercie niesiony na skrzydłach jego nieśmiertelnej muzyki.
W roli gł. MARTA EGGERTH — HANS JARAY. Współudział: Wiedeńska Orkiestra Filharmoniczna
i Chór Wiener Sängerknaben. — Niezapomniane cudne melodie węgierskie i cygańskie.
Niedokończona Symfonia H-moll Leise flehen meine Lieder. Am Brunen vor dem Tore — Heidenrösslen
— AVE MARIA. —

NADPROGRAM: Potężny film monumentalny

„VIVA VILLA“

Burzliwe życie i emocjonujące miłości Pancho Villi słynnego „Napoleona Meksyku“ bandy, rewolucjonisty,
podpalacza i wreszcie prezydenta Meksyku. W rolach gł.: WALLACE BEERY i FAY WRAY.

Dla młodzieży: Specjalne przedstawienie o godzinie 4-tej.

Książnica Kopernikańska
w Toruniu

Polecam po niebywale niskich cenach

**Tapety — Farby
Lakiery — Pokost**

oraz

- wszelkie towary drogeryjne -
po cenie hurtowej

Krede do bielenia

przy zakupie od złot. trzech podwójny
kawałek mydła do prania darmo
Przez niskie ceny staraniem mojem
będzie Szanow. odbiorców pod każdym
— względem zadowolili. —

FIRMA

**Drogerja Medycynalna
I SKŁAD FARB****A. Zalewski — Nowemiasto**

Rynek 10. Telefon 63.

Wyrażamy niniejszem nam życzliwym
za nadesłane gratulacje, kwiaty i prezenty
a Tow. Śpiewu „Harmonja“ za wykonane
śpiewy, z okazji ślubu naszego

serdeczne podziękowanie

Feliks i Elżbieta z Orlikowskich
Korreccy

Nowemiasto w kwietniu 1935 r.

Unieważniam

weksel na 100 zł. z podpisem Leon Witkowski
(Ciche) zgubiony przezemnie w marcu 1934 r.
Helena Prusakowska Łąkorz.